

**De Rebvs Iaponicis, Indicis, Et Pervanis Epistolæ
Recentiores**

Hay, John

Antverpiae, 1605

Qvid Sononchi Acciderit, Et De Reliqvo Itinere Vsqve Ad Locvm supplicii.
Capvt XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61204](#)

dere, quid facies? Respondit, præparabo me ad mortem. At quo modo? inquit Pater. Respondit puer, cum admiranda animi fortitudine, manantibus inter verba lachrymis: Usque ad mortem implorabo Iesu misericordiam. Atque hoc satis sit, ad indicandum horum Christianorum ferorem.

Iam, ut ad captiuos redeamus: Calendis Februarii discessum est Facata: & ventum est in locum, dictum Carazu, tribus leucis distantem Nangoia, vbi Fazamburus cum satellitibus eos præstolabatur. Qui pro amicitia veteri salutans Paulum fratrem nostrum, eius casum miseratus est. At Paulus: Mori, inquit, pro lege diuina, & doctrina cœlesti hominibus tradita, non est commiserationis materia. Vnam tantum rem à te contendeo, quantis queo precibus, ut Nangasaci breue mihi tempus confitendi & comunicandi ante mortem indulgeatur. Idem petierunt P. Franciscani. Omnia omnibus promisit Fazamburus, sed promissa non præstit, ut postea liquebit. Accedens deinde ad Ludouicum, de quo supra egimus, videns eum in tam tenera ætate constitutum, dixit: Vita tua in meo arbitrio est & potestate; si mihi seruire velis, te liberabo. Respondit Ludouicus: De me nihil statuo: id faciā quod visum fuerit Fratri Petro. Qui respondit: Acciperet cōditionem, modò Christiano ei esse liceat. Non, inquit, Fazamburus, fides Christiana ab eo deserenda erit. Tum Ludouicus: Hac cōditione, respondit, non cupio viuere, quia pro hac vita misera & momentanea facerem iacturam beatæ & æternæ.

Progressi denique longius, ingressi sunt regnum Figen, & peruenient ad locum dictum Zucasachi, vnde sequenti manè discesserunt. Et quia in singulas horas videbant se viciniores morti, maluerunt reliquum iter pedites in magno frigore, licet itineris incommodis fracti, confidere usque Sononchum, quod est in ditione Omurandoni; & Nangasacho octo vel nouem abest Iucis.

QVID SONONCHI ACCIDERIT, ET DE RELIQVO ITINERE VSQUE AD LOCVM SIPPICII.

CAPUT XIII.

AD quartum Februarii sub meridie Sinonchum appulere captivi, eodemque tempore præstò ibi fuere duo à Societate Patres, Franciscus Pasius & Ioannes Rodriguez, à Viceprovinciali missi, ut sanctū hūc cœtū Sacramentis confessio-

confessionis & sacræ Synaxeos munirent. Sed quia iam fui
butus præcesserat, & illico discedendum erat, non potuit con-
volutari fieri satis: sic proorsus, ut P. Rodrighez pto se vix a latellis
bus obtinere potuerit, ut eos salutaret & amplectetur. Intra-
bilis utrinque extitit consolatio, nec vacua lacrymis mutua-
ris, dum in conspectum prodit dicitus Pater; qui omnibus non
ne P. Viceprouincialis peramanter consalutatis, verbis ad te-
pus accommodatis egregie ad gloriosum certamen eos animau-
& sub finem addidit, se venisse, ut eis, dicto sacro Missa, diuini
Christi corpus porrigeret; sed iam non posse, quod maturau-
it discensus: atque idcirco se Nangasachi compensaturum pro-
rum consolatione, quantum posset. Paulus frater comprehen-
trem voce submissa respondit, plurimum se confidere in misericordia
diuina per hanc persecutionem Ecclesiam in Iaponium
gnatum incrementum sumpturam. Cuius rei hoc habere argu-
tum, quod in ipsis persecutionis foribus, dum genilibus manu-
erat responda Christi fides, ipse Ozacæ in carcere, ab iisdem
Ætus, sex eorum capita sanctissimis aquis perfuderit.

Deinde Pater amplexus est F. Petrum, qui, cum summatione
tius itineris acta perstrinxisset, scorsim ei magna animi submissio
ne dixit: Facile fieri potest, nos tam citò rapi ad necem, riu-
actioni futurus sit locus: itaque meorum sociorum nomine,
eorum superior, ab hac hora rogo P. Viceprouinciam, & me
quos de Societate, ex toto corde, ut nobis condonent molestias
quibus eos affecimus. P. Rodrighez, excusans piam eorum
& scopum, similiter ex parte Societatis veniam petuit a F. Petru-
si forte aliqua in re: ab ea offensus fuisset. Quo facto, riu-
sum multo lacrymarum imbre repetiti sunt amplexus. Denique id
ponios conuersus P. Rodrighez, cum illos quoque breviter com-
monefecisset, quanto in pretio habere deberent tam felicior
vita excessum, abiit, & cum P. Pasio celerrime Nangasachus
properauit, ad agendum cum Fazamburo de Sacramentis
tui captiuorum, conuenienter eius promissioni, porrigidus.

Sub vesperam deinde, dum descensus fit in nauem, (mari con-
septem leucarum itinere proficiscendum erat usque in Tonchin
ministri collo captiuorum iniecere funem, omnibusque manus
post terga reuinixeré, præterquam Patribus Franciscanis, brevi
tempore portum Touchizanum tenueré, sed nocte in nau, inde
perpessi frigus, permanere. Parauerat Fazamburus Nangasachus
pro omnibus viginti sex diuersorū, sed veritus tumultum, quod
locus esset refertus Christianis, mutata sententia, decreu-

extra Nangasacum in sequenti luce, quæ S. Agathæ sacra erat, extremo supplicio afficere. Itaque crucibus aliisque omnibus ad locum supplicij deportatis, omnia in ordinem digessit, ut momento uno omnia absoluenterentur: Ortaque luce tempestiuè curauit iettiores redi nostros, ut illico ad se mitterent P. Pasium, se adiuncturum ei ex suis vnum, qui comitaretur usque ad locum patibulo proximum; ubi, postquam turba tota iussa esset consistere, possit trium de Societate & non aliorum confessionem audire; aliud se nunc non posse concedere. De communione, aiebat ille, non videbi necessariam, cum enim propter Christum occumbant, non indigere alio viatico.

P. Pasius cum P. Rodriguez & famulo Fazamburi mox adiit Vcacamū, ubi erat Xenodochium incurabilem, ibiq; expectauit. At P. Rodriguez longius processit, ut obuiam iret, moneretq; post paucas horas moriendum. Quo auditu hilari vultu omnes Domino nostro gratias egerunt, & speciatim bonus Pater F. Petrus, qui aduenerauit eques recitans diuinū Officium. Ut verò peruerētum est ad locum, in quo expectabat famulus Fazamburi, P. Pasius milites subsistere iussit, & Paulo fratre deducto in Xenodochium, confessionem eius de tota vita audiuit. Hunc cæteri duo secuti sunt, & perfecta confessione omnes vota Societatis nostræ cosuera reuocarunt, complectendo Patrem nomine P. Viceprovincialis.

Ulm P. Pasius aures præbet tribus fratribus nostris, nonnulli & sociis qui in platea remanserant, nisi genibus, recitabant Rosarium: alij sedentes Domino se commendabant, alij denique se inuicem ad martyrium animabant. In his occupationibus eos relinques P. Pasius, illico contendit ad Fazamburum, qui iam ad supplicij locum peruererat, ut ab eo facultate postularet, ut posset eosdem ad fortiter moriendum hortari, quam, licet ægre, impetravit. Interea P. Rodriguez operam suam locauit quibusdam breuiter Deo reconciliandis, priusque monitis ad constantiam est cohortatus. Tandem cum Fazamburi mandatum, quod expectabant, allarum esset, mirum dictu & visu dignissimum fuit, quanta celeritate se coniecerint in pedes, & obuiam crucibus processerint. Fazamburus autem videns eos cum tanta hilaritate approximare procul obstupuit, cumque causam conjicere non posset, periret à P. Pasio unde haec hilaritas in tam funesto spectaculo? Exposuit ille homini causam, sed quia non cupiebat quæ sunt spiritus Dei, respondit: Causam quidem esse optimam, se tamen ob eam nullam hac vice electurum crucem.

Agens deinde item Pater de liberatione duorum, qui capti
Tom. ij. Yy erant

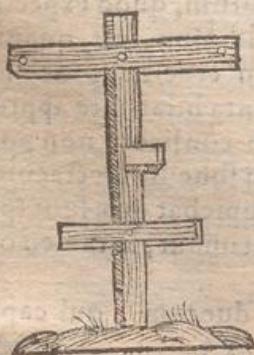
erant in itinere, & sententia Regia non erant comprehensibili spondit Fazamburus. Et si comprehensi in ea non sint; tamen posse se eos dimittere, hoc ipso quod sibi a ministris Regis aucto scripto traditi essent. Cum vero subiungeret Patet, minimum expectaret, quoad a Gibonoscio haberetur responsum. Nec possum, inquit Fazamburus, venirem enim facilè in suspicione acceptorum munera. Itaque media omnia ad liberandos illius duos, quos meritò vocare possumus Adauctos, tētata ad intūm ciderūt, ita disponēte diuina, a quo omnia regūtur, prouidentia.

Degebat sub hoc tempus Reuerendissimus Episcopus Nang faci, qui, dum cum bona Fazamburi venia in loco supplicij comparere non posset, per quandam omnibus dedita opera, nominem autem Patribus Franciscanis, suam impertivit, adiunctis omnibus amoris plenis, benedictionem. Cui vicissim P. Commissarius omnium nomine magnas gratias referri fuisse, simul etiam de catus venia, quod suæ Reuerend. Dominat. non perinde, ac fuerat, obsecuti fuissent.

QVOMODO ILLI VIGINTI SEX SVF
FIXI SINT CRVCL.

CAPVT XIV.

DE CREVERAT Fazamburus hos homines è mediocriter ordinario supplicij loco, in quo & tunc exstabant solae cruces, sed Lusitanorū interpellatione coactus est mutare sententiam. Ex altera viæ parte versus mare eminebat cum planicie viginti sex crucium capace, cum suis, instar Calvariae montis, ad ascendendum quasi gradibus. Huc ergo Fazamburus curauit in gratiam Lusitanorum, ut dicebamus, deportantes, qui cogitabant suo tempore in benedictorum horum atriarum Christi memoriam ibi excitare Ecclesiam, eamque votum S. Mariam martyrum.

Crucis, apud Iaponios in multitudine minibus facinoris visitatæ, duo habent ligna transuersaria, alterum ad brachia, alterum ad pedes: media item crucifixum breue lignum est pôderi corporis continendo, cui reus insidet velut equo. Quilibet igitur crux constat quatuor lignis, liquet ex effigie hinc subiecta. Non vim clavis, sed manus pedesque alligatae sunt.